

KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE ÚSTECKÉHO KRAJE SE SÍDLEM V ÚSTÍ NAD LABEM

adresa: Moskevská 1531/15, 40001 Ústí nad Labem, tel.: 477755110, e-mail: e-podatelna@khsusti.cz, ID: 8p3ai7n

V Teplicích dne 3. 2. 2022

Č. j. odesílatele:
Č. j.: KHSUL 6104/2022
Sp. značka: S-KHSUL 5957/2022
Vyřizuje:
Telefon:
E-mail:
Počet listů/příloh: 1/0

Poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím – žádost ze dne 1. 2. 2022

Vážená paní Junková,

k Vaším dotazům, které Krajská hygienická stanice Ústeckého kraje se sídlem v Ústí nad Labem obdržela dne 1. února 2022 a zaevidovala pod č.j. KHUSL 5957/2022, sděluje:

1. Nesou školy, ředitelé škol a jejich zaměstnanci zodpovědnost za to, zda žáci ve škole nosí respirátory/roušky?
ANO - viz díkce Mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví ČR ze dne 26.01.2022 pod č.j. MZDR 1515/2022-2/MIN/KAN bodu I./1. věta první „škola umožní.. pouze tehdy“ – ředitel je zodpovědný za řízení školy viz § 164 zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
2. Kdo nese zodpovědnost za to, že nenosí respirátor/roušku ve škole, v obchodě, ve všech uzavřených prostorech?
Osoba, které tuto povinnost ukládá aktuálně platné mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví ČR
3. Můžou školy, ředitelé škol a jejich zaměstnanci s ohledem na bod č. 1, žákům, kteří respirátory/roušky nechťejí nebo nemohou nosit, nařizovat jejich nasazení, nebo je z tohoto důvodu dokonce vyřadit z prezenční výuky ?
Viz. díkce Mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví ČR ze dne 26.01.2022 pod č.j. MZDR 1515/2022-2/MIN/KAN bod I./1. písm. c) a ustanovení § 29 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, resp. ustanovení § 101 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů.
4. Jakým způsobem probíhá nařízení karantény dítěte ve školním vzdělávání (školy, školky)?
viz. díkce Mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví ČR ze dne 26.01.2022 pod č.j. MZDR 1515/2022-2/MIN/KAN bod III.
5. Jak se žák, případně kdokoliv jiný dozví o tom, že mu je nařízena karanténa?
Viz díkce Mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví ČR ze dne 26.01.2022 pod č.j. MZDR 1515/2022-2/MIN/KAN bod III.
6. Který orgán je oprávněn vymáhat (v rámci správního řízení) dodržování mimořádných opatření nařízených MZ? Můžou to být školy, ředitelé škol, případně jiní zaměstnanci?

Orgány ochrany veřejného zdraví, orgány Policie ČR, obecní policie a další orgány veřejné správy v rozsahu jejich věcné působnosti.

7. Co hrozí tomu, kdo si přisvojí pravomoc náležející orgánu ochrany veřejného zdraví? Může se tento dopustit trestného činu?

Viz ustanovení § 328 zákona č. 40/2009 Sb. – trestní zákoník ve znění pozdějších předpisů

8. Podle výslovně jakého zákona jsou lidé nuceni nosit respirátory/roušky?

dikce Mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví ČR ze dne 27.10.2021 pod č.j. MZDR 15757/2021-61/MIN/KAN, provádějící ustanovení § 69 zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Domnívám se, že Ministerstvo se opírá o § 69 odst. 1 písm. i) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, který mu umožňuje uložit zákaz nebo nařízení určité činnosti k likvidaci epidemie nebo nebezpečí jejího vzniku. Ovšem jde pouze o neurčité obecné zmocnění, což je rozdíl vůči ostatním zmocněním, kdy zákon výslovně umožňuje zakázat či naopak přikázat výslovně uvedené činnosti uvedeným adresátům – např. zdravotnickým zařízením, provozovatelům divadelních představení. Navíc legalita se vztahuje nejen na individuální rozhodnutí (správní akty) veřejné moci, ale rovněž i na podzákoné právní předpisy (tzn. vyhlášky, nařízení), které její orgány vydávají. Ty musí být vydané na základě zákona a v jeho mezích.

K domněnkám se nelze vyjádřit, lze poskytnout pouze existující informace s odkazem na ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

9. Existuje ústavní zásada, že nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá (čl. 2 odst. 4 Ústavy a čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod). Pakliže žádný zákon výslovně neumožňuje Ministerstvu zdravotnictví stanovit povinnost nošení roušek, je narušena tato ústavní zásada, která byla zavedena v reakci na totalitní období do roku 1989, kdy řada povinností byla stanovena pouhými podzákonými předpisy. V případě roušek dokonce Ministerstvo zdravotnictví pro stanovení této povinnosti nepoužívá ani právní předpis, ale opatření obecné povahy (tzn., že tím je vyloučena rychlá kontrola Ústavním soudem v řízení o návrhu na zrušení právního předpisu, který může podat i skupina poslanců a senátorů, tedy i opozice). U opatření obecné povahy sice není vyloučena kontrola Ústavním soudem zcela, ale je vázána na skončení řízení v rámci správních soudů, což může trvat i roky. Stanovení určité povinnosti opatřením obecné povahy místo vyhláškou ministerstva omezuje kontrolní práva opozice. Není vyhlášen nouzový stav, stát je v normálním ústavním režimu. Proto musí tedy být dodržovány požadavky dané ústavou na ukládání povinností. Dotaz zní tedy: Je těmito nařízeními porušována Listina základních práv a svobod?

K domněnkám se nelze vyjádřit, lze poskytnout pouze existující informace s odkazem na ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Pokud jde o povinnost nošení ochranného prostředku dýchacích cest, resp. zákonnosti postupu Ministerstva zdravotnictví při vydání mimořádného opatření, Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 21. října 2021 neshledal na postupu Ministerstva zdravotnictví nic nezákonného a návrh na zrušení mimořádného opatření zamítl (viz příloha)

MUDr. Lenka Šimůnková

ředitelka Krajské hygienické stanice Ústeckého kraje
se sídlem v Ústí nad Labem